

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ «ІННОВАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ:
ПЕРСПЕКТИВИ, ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»**

21 січня 2022 року

Запоріжжя, 2022

Марина ДОБРОВОЛЬСЬКА, Богдана ФОТ, Єлизавета ТЕТЕРЯТНИК

Сучасний підхід до вивчення медичної термінології англійською мовою.....397

Вікторія КОВАЛЬОВА, Ангеліна МОТІНА

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у освітньому процесі студентів-медиків на заняттях з фізики.....400

Юлія МАМАЙ, Кира ВАСЬКОВЦОВА, Катерина ГУБА, Анастасія ЮРКО

Формування у студентів чіткого уявлення про природу сміху.....403

Олена МАРТИНОВА, Вікторія КРИКЛЯ

Використання інноваційних технологій навчання при викладання професійно-орієнтованих навчальних дисциплін.....407

Наталія НАГОРНА, Володимир НАГОРНИЙ, Анастасія ДОНЧЕНКО

Застосування цифровізації навчального простору в закладі вищої освіти.....411

Nataliia NAHORNA, Volodymyr NAGORNYI, Anastasiia DONCHENKO

Possibilities of using the Microsoft Teams application in the personal educational environment system.....417

Тамара САМОЙЛЕНКО

Застосування технологій інтерактивного навчання на заняттях.....419

Лілія СОБОЛЬ

Методологічні підходи формування готовності педагогів до організації освітнього процесу в умовах діджиталізації суспільства.....424

Наталія СЕМИКІНА, Валентина СТАРОСТЕНКО

Використання новітніх технологій у процесі роботи зі студентами у медичному коледжі.....426

Людмила СУХОВІРСЬКА

Інноваційна технологія – Google classroom.....432

Олена УВАРОВА

Діджитал-етикет позааудиторного спілкування.....434

**Інновації медичної освіти: перспективи, виклики та можливості: матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю**

Таким чином інноваційні технології навчання є перспективним напрямком розвитку педагогіки та сприяють якісній реалізації основних принципів формування професійних компетентностей майбутніх фахівців фармації.

Перелік джерел інформації

1. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К.: НТУ, 2017. 172 с.
2. Скуратівська М. О. Віртуальне освітнє середовище в системі іншомовної підготовки сучасного закладу вищої освіти. *Збірник наукових праць «Педагогічна наука»*. 2019. № 87. С. 198-204.

УДК 378.147-021.3:004.9:378.09

**ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОСТОРУ В
ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Нагорний Володимир Володимирович

к.фарм.н., доцент кафедри технології ліків

Донченко Анастасія Олександрівна

к.фарм.н., старший викладач кафедри аналітичної хімії

Нагорна Наталія Олександрівна

к.фарм.н., доцент кафедри аналітичної хімії

Запорізький державний медичний університет

м. Запоріжжя

411

За останні роки цифровізація (діджиталізація) закладів вищої освіти – відповідь на суспільні виклики сьогодення. Особливо велику увагу до проблематики цифровізації вищої освіти почали приділяти в період пандемії і переходу закладів вищої освіти на змішане і дистанційне навчання. Звичайним є

21 січня 2022р., м. Запоріжжя

також поняття «цифровий університет», коли йдеться про основні тенденції в осучасненні вищої освіти.

Очевидно, що якісні зміни у вітчизняному освітньому просторі неможливі без глобальних трансформацій і цифровізації – впровадження сучасних цифрових технологій. Проте часто цифровізацію сприймають лише в ракурсі модного освітнього тренду, задовольняючись її поверхневим упровадженням, – використанням із метою оцінювання знань студентів або візуалізації навчального матеріалу, функціоналу хмарних технологій, цифрової обробки даних, програмного забезпечення.

З огляду на означене та з метою досягнення якісних перетворень постає необхідність тотальної цифровізації, цифрової трансформації, що передбачатиме впровадження нової освітньої парадигми.

Поняття «цифровізація вищої освіти» набагато ширше за обсягом і змістом за просте «впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій» в освітній процес університетів. Сучасний цифровий університет – це докорінно змінений за структурою, змістом освіти, підходами до адміністрування, розвитку людського капіталу, наукової діяльності, системою управління якістю освіти навчальний заклад [3].

На необхідності цифровізації освітньої сфери акцентовано в низці нормативно-правових документів. Зокрема, у Законі України «Про освіту» (2017) поміж ключових компетентностей визначено інформаційно-комунікаційну. У проекті Концепції Цифрової адженди України – 2020 зазначено, що цифровізація має стати об'єктом фокусного та комплексного державного управління [6]. Про потребу у розвитку «електронного навчання і формування цифрової компетентності учасників освітнього процесу» зазначається й у наказі Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про Національну освітню електронну платформу» (2018) [4].

Різні аспекти впровадження цифровізації в освітній простір стали предметом дослідження зарубіжних (К. Бассет (C. Bassett), К. Гере (C. Gere),

**Інновації медичної освіти: перспективи, виклики та можливості: матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю**

Г. Грибер (G. Creeber), М. Деузе (M. Deuze), Г. Крибер і Р. Мартін (G. Greeber & R. Martin), Л. Манович (L. Vanovich), Дж. Стоммел (J. Stommel), М. Хенд (M. Hand) і вітчизняних (В Биков, Д. Галкін, М. Жалдак, М. Лещенко, П. Матюшко, О. Овчарук, В. Ребрина, О. Стрижак, М. Шишкіна, А. Яцишин) науковців.

Цифрові технології полегшують життя, оптимізуючи рутинні процеси, нівелюючи кордони в освітньому просторі, що виходить за межі своєї країни та континенту.

Цифровізація – відображення сучасної парадигми розвитку суспільства, коли конкурентоспроможність та ефективність постають як життєво необхідні якості. «Цифровізація сприяє спрощенню освітнього процесу, роблячи його більш гнучким, пристосованим до реалій сучасного дня, що забезпечує формування конкурентоспроможних професіоналів» [2].

Але цифровізація вищої освіти – процес складний і неоднозначний. Цифровізація, на думку українських дослідників, має зворотний бік, що треба враховувати під час планування трансформацій. Вчені вказують на реальне зниження статусу університетських дипломів в умовах відкритого і мережевого навчання, на фактичне зростання навантаження викладача в умовах цифровізації освіти, яке поки нормативно не враховується у системі нормування оплати праці. Крім того, нівелюється функція соціалізації здобувачів освіти, які переважно випадають з мікросоціуму закладу вищої освіти та індивідуалізуються в цифровому середовищі. Виникають потенційні загрози руйнування традиційної моделі освіти, що відображається у знеціненні гуманітарного знання у процесах цифровізації освіти й економіки [5].

У 2020 р. в умовах запровадження масового змішаного та дистанційного навчання наші університети вимушено стрімко ввійшли в середовище цифрової освіти. І поняття «цифровий університет» з наукових публікацій переходить на визначення реальних моделей організації навчання у закладах вищої освіти. Українські університети постали перед низкою викликів, а саме: пошуком моделі

**Інновації медичної освіти: перспективи, виклики та можливості: матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю**

цифровізації кожним закладом вищої освіти в межах визначеної автономії; необхідністю формування оптимальної структури закладу вищої освіти та поєднання складників цієї структури в ефективну систему, на основі якої і формується цифровий університет; поєднанням елементів інформаційно-комунікаційних технологій, що є в кожному університеті, у систему, на основі якої і формується цифровий університет, і технічних засобів навчання у дієві мережеві інструменти; визначенням ролі, завдань і видів діяльності для наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників такого університету; заміною традиційного «аудиторного» освітнього простору на віртуально-мережевий; пошуком відповідних освітнім завданням методів і прийомів дистанційного навчання; налагодженням ефективної комунікації усіх учасників освітнього процесу в мережевому середовищі [1].

Сьогодні посилюється необхідність удосконалення організаційних форм, методів, засобів навчання, створення дієвого цифрового освітнього простору завдяки цифровізації освіти. Завдяки ретельно організованому цифровому середовищу освіта стає більш доступною і комфортною, що вкрай важливо за умов мінімальних затрат – часових, фінансових, людських ресурсів. А для сучасної молоді – це й звична площина, в якій є всі умови розвитку, своєрідний ліфтинг для реалізації індивідуальності кожної людини та комфортного упровадження інновацій. Важливі не лише самі інформаційні технології, а і їх правильний підбір, поєднання й управління ними з метою налагодження ефективної роботи. Переваги цифрової трансформації освіти очевидні. Зокрема, це забезпечення сприятливих умов для: розвитку умінь навчатися самостійно, виокремлювати найбільш цінний матеріал для саморозвитку; формування мобільності особистості, умінь швидко адаптуватися до умов, що змінюються непередбачувано і стрімко; посилення мотивації до самоосвіти та саморозвитку; охоплення різноманітної аудиторії (контент стає персоналізованим), забезпечення співпраці та інтегративності; побудови індивідуальної освітньої траєкторії; навчання у найбільш зручних умовах – комфортному темпі, але з

**Інновації медичної освіти: перспективи, виклики та можливості: матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю**

оптимальним використанням часу, виокремленого для виконання певних завдань. Та, найголовніше, діджиталізація забезпечує перехід від «освіти для всіх до освіти для кожного». Таким чином, розбудовується сучасний освітній простір, у якому є всі умови для оволодіння базовими (надпрофесійними) компетенціями [7].

Цифровізація передбачає принципово новий формат освітнього середовища, в основі якого цифрові технології, що забезпечують зручні та доступні сервіси і платформи для підвищення конкурентоспроможності, більш ефективної взаємодії усіх учасників навчального процесу, підвищення його прозорості, підвищення ролі інтелектуальної власності, розвитку цифрових навичок. У Цифровій адженді України говориться проте, що цифровізація є механізмом для економічного зростання завдяки приросту ефективності та збільшенню продуктивності від використання цифрових технологій [6].

Викликом вітчизняній системі вищої освіти у 2020 р. стали кардинальні зміни в організації освітнього середовища. Перехід у віртуальні мережі з простору навчальних аудиторій, що відбувся раптово і масово, загострив практичну реалізацію питань, які до цього часу були предметом дискусій науковців.

Організація самостійної роботи студентів, ефективної взаємодії викладача і студента стали головними проблемами, що потребують сучасних методик і технологій навчання. Для викладачів актуалізувалися уміння і навички методично грамотно і технічно оптимально добирати зміст навчального матеріалу, уміти візуалізувати основні частини цього змісту, сформулювати кейси для самостійної роботи студентів, організувати інтерактивну діяльність під час вивчення нового матеріалу, застосовувати інноваційні методики, що поєднують елементи змішаного та дистанційного навчання тощо. І в цих умовах для студентів на перше місце виходять компетентності сфери самостійного навчання, планування, саморозвитку та ін. Саме реалізація цих завдань і стала поштовхом до масових пошуків моделей цифрових університетів уже не як

**Інновації медичної освіти: перспективи, виклики та можливості: матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю**

відповідей на виклики глобалізації, а як способів реального існування в умовах карантинних обмежень і жорстких правил взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Отже, цифровізація постає як ключовий фактор удосконалення системи освіти. Окрім безпосереднього впливу на ефективність навчального процесу, діджиталізація надає ланцюг непрямих переваг. Завдяки цифровізації освітній процес стає більш персоналізованим, доступним і гнучким.

Означене дослідження підтвердило актуальність цифровізації освітнього простору, зокрема пошуку більш ефективних шляхів впровадження цифровізації як комплексу інструментів, що оптимізують навчання, забезпечують персоналізацію й автоматизацію рутинних освітніх процесів.

Перелік джерел інформації

1. Арешонков, В. Ю. (2020). Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді: Наукова доповідь на методологічному семінарі НАПН України «Шляхи і механізми підвищення конкурентоспроможності університетів України» 19 листопада 2020 р. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 2(2). URL: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-13-2>.
2. Карплюк С.О. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку. Матеріали методологічного семінару НАПН України. 4 квітня 2019 р. / за ред. В. Кременя, О. Ляшенка; укл. А. Яцишин, О.М. Соколюк. Київ, 2019. С. 188 – 197.
3. Лук'яненко Д.Г., Степаненко О.П. (2018). Digital university: проєкт розбудови цифрового університету в ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». Цифрова економіка: Збірник матеріалів Національної науково-методичної конференції, 4-5 жовтня 2018 р. (с. 245-249). Київ: КНЕУ. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/25986>.

4. Про затвердження Положення про Національну освітню електронну платформу: наказ No 523 від 22 травня 2018 р. / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/RE32154?an=103>.
5. Симоненко С.П. (2020). Українська цифрова освіта в умовах цифрової трансформації суспільства: вибір стратегії розвитку. Гілея: науковий вісник, (153), 374-377. URL: <http://gileya.org/download.php?id=221>.
6. Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний» 2020). Концептуальні засади (версія 1.0). Першочергові сфери, ініціативи, проекти «цифровізації» України до 2020 року (проект). (2016). URL: <https://ucco.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>.
7. Цифрові технології в освітньому процесі закладів освіти: збірник матеріалів VII Всеукраїнської інтерактивної науково-практичної конференції / упоряд. Н.А. Басараба. Рівне, РОППО, 2019. 126 с.

UDC 378.147:004.7

417

POSSIBILITIES OF USING THE MICROSOFT TEAMS APPLICATION IN THE PERSONAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT SYSTEM

Nagorny Volodymyr Volodymyrovych

Ph.D., Associate Professor at the Department of Technology of Drug

Donchenko Anastasiia Olexandrivna

Ph.D., Senior lecturer at the Department of Analytical Chemistry

Nahorna Nataliia Olexandrivna

Ph.D., Associate Professor at the Department of Analytical Chemistry

Zaporizhzhia State Medical University

Zaporizhzhia

Education, like many other areas of human activity, is involved in the process of transformation, driven by the need to meet the realities of today and actively explore